

wienia zeszkrobin błon śluzowych szyjki woreczka żółciowego przy pomocy alkoholu, eozyny i błękitu metylenowego. W sposób charakterystyczny w wypadku pomoru barwić się miały jądra komórkowe oraz występowały ciała wtrętowe. Metoda ta z uwagi na niezbyt wyraźnie zaznaczone zmiany nie przyjęła się.

Jak wynika z powyższego poza typowymi zmianami anatomo-patologicznymi, tylko szczepienia diagnostyczne w połączeniu z objawami klinicznymi dają nam najpewniejsze rozpoznanie w wypadku pomoru.

Piśmiennictwo.

1. Baker: Off. Intr. des Epizoot. R. 158. 1949.
2. Buzna D. T. W. Nr. 24. 1936.
3. Cole, Mc. Bryde: Field Tests of Cristal-Violet vaccine for the prevention of Hog Cholera 1940.
4. Cole Experiments with Cristal-Violet vaccine for the prevention of Hog Cholera. 1943.
5. Dalling: Med. Wet. Nr 2. 1949.
6. D'Arces Off. Intr. des Epizoot. R. 131. 1947.
7. Doyle: Off. Intr. des Epizoot. T. VII. Nr. 5. 1934.

8. Futamura Off. Intr. des Epizoot. T. X. 1935.
9. Geiger: Off. Intr. des Epizzot. T. V. Nr. 6. 1932.
10. Hupbauer: Off. Intr. des Epizoot. T. VII. Nr. 1934.
11. Hoffman: Rev. Gen. de M. Vet. T. XLV. Nr. 535. 1936.
12. Köle, Schmidt: Rev. Gén. de M. Vet. Nr 517. 1935.
13. Kuczerenko: Sow. Wietier. Nr. 2. 1936.
14. Krasow: Sow. Wietier. Nr. 2. 1936.
15. Kaplan: Med. Wet. Nr. 12. 1947.
16. Manning: Rev. Gén. de M. Vet. Nr. 530. 1936.
17. Manninger: Off. Intr. des Epizoot. R. 130. 1947.
18. Majdan: Skuteczność szczep. z fiol. kryst. Annales UMCS Vol. IV. 8. 1949.
19. Nicolle, Ballet: Off. Intr. des Epizoot. T. VI. Nr. VI. 1943.
20. Salyi: B. T. W.: Nr. 9. 1/III. 1935.
21. Sarnowicz: Biul. de l'Acad. Vet. de Fr. pp. 201—204. 1934.
22. Ubertini: Off. Intr. des Epizoot. T. X. Nr. 2. 1935.
23. Vittoz: Off. Intr. des Epizoot. R. 158. 1949.
24. Zakrzewski, Parnas: Pomór i różycy świń. W.I.W. Lublin, 1948.
25. Zuwerkałow, Kuczerenko: Off. Intr. des Epizoot. T. IX. Nr. 5. 1935.
26. Zochowski: Off. Intr. des Epizoot. T. IX. Nr. 2. 1935.
27. Zochowski: Pamiętnik P.I.N.G.W. T. VIII. 1927.
28. Zochowski: Pamiętnik P.I.N.G.W. T. XI. 1930.

TADEUSZ KOBUSIEWICZ

Stosowanie szczepionki p-różycowej świń wg Trauba

Państwowy Instytut Weterynaryjny — Oddział w Gorzowie Wlkp.
Kierownik: dr TADEUSZ KOBUSIEWICZ

Znaczny ubytek koni we wschodniej strefie Niemiec w wyniku drugiej wojny światowej, jak również epizootyki niedokrwiistości zakaźnej, która np. spowodowała, że w 1946 r. w zakładach produkcyjnych surowicę p/różycową cały stan 300 koni uległ likwidacji — zmusił uczonych niemieckich do wszczęcia badań nad wyszukaniem nowej, skutecznej szczepionki przeciwko różycy trzody chlewnej.

Prof. Traub w Instytucie Badawczym na wyspie Riems przystąpił do produkcji nowej, zabitej, adsorbowanej, skoncentrowanej szczepionki różycowej.

Szczepionkę tę przygotowuje się ze szczepów włoskowców różycy, o szczególnej strukturze antygenowej. Ponadto wymaga się od szczepu nie tylko bujnego wzrostu na pożywkach, lecz również zdolności produkowania w płynnych kulturach substancji rozpuszczalnej uodparniającej, która adsorbuje się wodorotlenkiem glinu i w tej postaci może ona być dowolnie skoncentrowana. Szczepionkę zabija się formaliną. Szczepionka jest masowo produkowana i stosowana na terenie Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Odkładając dokładne omówienie produkcji szczepionki i dotychczas uzyskanych wyników na później, pragnę obecnie krótko podać przepisy obowiązujące przy stosowaniu tej szczepionki, tym bardziej uważam to za celowe, bowiem istnieje zamiar wypróbowania wartości jej również na terenie naszego kraju.

Skoncentrowana szczepionka służy do czynnego uodpornienia świń przeciwko różycy. Składa się z zabitych zarazków różycy. Klączkowaty adsorbat zawieszony w płynie tworzy właściwą czynną substancję i dlatego

przed każdym użyciem należy butelkę ostrożnie, ale dokładnie ruchem wirowym wstrząsnąć, celem równomiernego rozdzielania adsorbatu. Szczepionka, jak każda inna adsorbowana, jest bardzo wrażliwa na działanie czasu mrozu. W przeciwieństwie do adsorbatów wirusowych nie wolno jej przechowywać w zbyt chłodnym miejscu, w chłodni poniżej +4 st. C. Na działanie ciepła jest względnie niewrażliwa; przechowywać należy szczepionkę w miejscu chłodnym, ciemnym i suchym. Trwałość w tych warunkach wynosi co najmniej jeden rok.

W NRD skoncentrowana szczepionka Trauba wysyłana jest dotychczas w teren w butelkach jedno- i pół litrowych. Do natychmiastowego użytku można odlać szczepionkę w żądanej ilości do czystej, wyjałowionej przez gotowanie, dobrze zakorkowanej butelki. Przed przelaniem należy osad dokładnie wymieszać.

Sprzęt do szczepień.

Dawka szczepienna jednorazowa wynosi 5 ccm. Strzykawki, igły, butelki winny być dokładnie wygotowane. Przed wygotowaniem strzykawek należy igły przemyć zimną wodą, aby usunąć wszystkie pozostałości z poprzedniego szczepienia, w przeciwnym razie szczepionka zalega w igle i czyni ją nieużyteczną. Środków dezynfekcyjnych nie wolno do przemywania stosować, bowiem nawet najmniejsze ślady mogą zmniejszyć skuteczność szczepionki.

Szczepienie.

Przed każdym napełnieniem strzykawek należy butelkę ruchem wirowym tak długo poruszać, aż osad

dokładnie zostanie rozdzielony w całym płynie. Należy unikać wstrząsania i wytwarzania dużej piany.

Przed samym szczepieniem można odlać do świeżo wyjałowionej buteleczki potrzebną ilość szczepionki. Nie wolno ze względu na niebezpieczeństwo przenoszenia chorób zakaźnych pobierać szczepionki igłą bezpośrednio z butelki. Z tych samych względów na każdą zagrodę należy stosować wyjałowioną igłę, a w dużych chlewniach zmieniać igłę co dziesięć sztuk świń. Zdrowe świny otrzymują 5 ccm szczepionki, podskórnie, w tkankę łączną za uchem. Śródskórny, albo za głęboki zastrzyk, uszkadzający mięśnie, prowadzi do wytworzenia ropnia.

Prosięta poniżej 3-ich miesięcy nie mogą być szczepione, bowiem w tym okresie nie są zdolne wytworzyć dostatecznej odporności. Prórne, albo karmiące maciory mogą być szczepione, należy jednak pamiętać, że wszelkie wypadki przed albo po porodzie zwykle właściciel kładzie na karb szczepienia. Również źle wyglądające sztuki mogą być szczepione, jednak trzeba się liczyć z krótszym czasem odporności. Przed szczepieniem należy zwrócić baczną uwagę, czy poszczególne sztuki nie gorączkują (podejrzanie różycy, pomoru it). W tym wypadku świń nie należy szczepić i powiadomić o tym właściciela. Przy występowaniu w zagrodzie choroby sercowej (Herztod) szczepienie również odkłada się.

Działanie szczepionki.

Szczepionka przy zastosowaniu prawidłowym jest nieszkodliwa i nie wywołuje reakcji poszczepiennej. Jednokrotne szczepienie daje odporność 2—3 miesięcy, a powtórne utrwała i przedłuża odporność do co najmniej 6-ciu miesięcy. Dotychczas szczepienie drugie stosuje się w 14 dni po pierwszym. Odporność powstaje nie wcześniej, niż w 10—14 dni po pierwszym szczepieniu; o tym należy uprzedzić właściciela zwierzęcia, który powinien być przygotowany na możliwość wystąpienia w tym czasie wypadków chorobowych. Szczepionka nie posiada zdolności leczniczej. Leczenie zarówno chorych jak i podejrzanych o chorobę sztuk winno odbywać się przy pomocy surowicy. Leczenie wypadków poszczepiennych surowicą, otrzymywaną na świniami, jest skuteczniejsze w działaniu i wyklucza możliwość choroby posurowiczej. Po surowicy dopiero w 7 dni można stosować ponownie szczepionkę Trauba.

Statystyka.

Przy każdym szczepieniu mogą występować wypadki, co do których nie zawsze jest wiadomym, czy pozostają one w ścisłym związku z istotą samych szczepień. Właściciel zwierzęcia niemal z reguły skłonny jest wszystkie zaburzenia w zdrowiu zwierząt, nawet w kilka tygodni i miesięcy po szczepieniu, kłaść na

karb samego szczepienia. Z tego względu koniecznym jest prowadzenie dokładnej listy szczepień: dla każdej zagrody pojedynczo, podaje się ile zwierząt, w jakim wieku, kiedy zostały szczepione, i jaki był ich istotny stan zdrowia w czasie szczepienia. Specjalnie należy zanotować sztuki źle wyglądające, wychudzone. Również należy uwzględnić podział na jedno i dwukrotnie szczepione.

Wystąpienie choroby powinno być natychmiast zameldowane powiatowemu lekarzowi wet., który drogą urzędową docięka przyczyny i istoty zachorowania i przesyła meldunki władzom wet. Nie jest wskazany, aby szczepiący lekarz wyrażał swój sąd do czasu urzędowego podania właściwej przyczyny choroby. W wypadku obwoju z konieczności, lub padnięcia sztuki należy obowiązkowo przesłać próby do bakteriologicznego badania.

Różycyca poszczepienna.

Mimo, że szczepionka jest całkowicie nieszkodliwa i nie zawiera żywych włoskowców, może powstać wrażliwość różycy poszczepiennej w wypadku, kiedy szczepione świny znajdowały się w okresie wylegania choroby, która po szczepieniu wyraźnie wystąpiła. W tych wypadkach powstaje niebezpieczeństwo rozwleczenia różycy przy używaniu do szczepienia kilku sztuk tej samej igły szczepiennej. Okolicznościowo jednak może się zdarzyć wystąpienie poszczepiennej różycy wskutek zaktywowania uśpionej infekcji przez zabita szczepionkę.

Do wypadków przełamania odporności można zaliczyć tylko zachorowania na różycę występującą nie wcześniej niż po 14 dniach od szczepienia. Jest rzeczą bardzo ważną, żeby w listach szczepionych sztuk było zaznaczone, czy przełamanie odporności nastąpiło po pierwszym czy też po drugim szczepieniu. Ropnie powstające w miejscu zastrzyku przy błędnym stosowaniu szczepionki, często ulegają samowyleczeniu. Przy wystąpieniu ropnia należy szczepienie powtórzyć. Lekkie obrzęki poszczepienne ustępują same.

Rozwleczenie choroby w ramach jednej zagrody albo na inne zagrody stwarza wielkie niebezpieczeństwo, dlatego też jeszcze raz podkreśla się obowiązek jak najściślejszego stosowania wszystkich przepisów, dotyczących się wyjaławiania strzykawek i igieł przy szczepieniu, obserwacji stanu zwierzęcia i prowadzenia dokładnej listy szczepiennej.

Piśmiennictwo.

- 1) Traub: Office Inter. des Epizooties. T. 22 Mai. — 1949, str. 22.
- 2) Impfanweis. f. d. Rotlauf—Schutzimpf, mit R. K. Vaccine.
- 3) Parnas, Kobusiewicz: Wrażenia z podróży naukowej do N. R. D. (lipiec — 1950).